

1. Adın alalım dile
Bülbül olalım güle
Allah diyelim hele
Görelim neyler Allah

Bu dörtlük aşağıdaki nazım türlerinin hangisine örnek oluşturur?

- A) Nefes B) İlahi C) Deme
D) Devriye E) Şathiye

2. Allah'ın birliğini, azamet ve kudretini anlatan veya telkin eden eserlere ilahi denir. İlahiler, tarikatlara göre farklı adlarla anılmıştır.

Aşağıdakilerin hangisinde bulunan tarikatla ilahi adlandırması yanlış verilmiştir?

- A) Mevlevî – âyin
B) Gülşenî – tapuğ
C) Halvetî – cumhur
D) Alevî-Bektaşî – nefes
E) Yesevî – hikmet

3. İlların oda yakma
Kerem eyle ya Mevla
Siklerine bakma
Kerem eyle ya Mevla

İnkü insan eyledin
Enl-i iman eyledin
Bunca ihsan eyledin
Kerem eyle ya Mevla

Bu dizeler aşağıdaki nazım türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Naat B) Münacaat C) Tevhit
D) Nutuk E) Nefes

4. I.
Salınır Tûba dalları
Kur'an okur hem dilleri
Cennet bağının gülleri
Kokar Allah deyü deyü

II.
Canım kurban olsun senin yoluna
Adı güzel kendi güzel Muhammed
Şefaate eyle kemter kuluna
Adı güzel kendi güzel Muhammed

Bu iki dörtlükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. ilahi, II. naat örneğidir.
B) I. aaab, II. abab şeklinde uyaklanmıştır.
C) Her iki dörtlük de dinî şiirden alınmıştır.
D) I. dörtlükte yarım uyak, II. dörtlükte tam uyak vardır.
E) Her iki dörtlükte de redife yer verilmiştir.

5. Yalancı dünyaya aldanma ya hu
Bu dernek dağılır divan eğlenmez
İki kapılı bir viranedir bu
Bunda konan göçer mihman eğlenmez

Aziz Mahmud Hüdayî'den alınan bu dizeler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
B) Dünyanın gelip geçiciliği üzerinde durulmuştur.
C) abab şeklinde uyaklanmıştır.
D) Bir koşmanın son dörtlüğünden alınmıştır.
E) Benzetme ve tezat sanatına yer verilmiştir.

6. Gelin diyelim şevk ile lâ ilâhe illa'llah
Aşk ile sıdk u zevk ile lâ ilâhe illa'llah

Cennet onunla açılır mü'minlere nûr saçılır
Dost illerine göçülür lâ ilâhe illa'llah

Açılalım güller ile ötelim bülbüller ile
Diyelim pâk diller ile lâ ilâhe illa'llah
(...)

Bu dizelerle ilgili olarak,

- I. Koşma nazım şekliyle yazılmıştır.
- II. Zengin uyak ve redife yer verilmiştir.
- III. Dinî şiir örneğidir.
- IV. Beyit nazım birimi esas alınmıştır.
- V. İlahî aşkın coşkusu dile getirilmiştir.

yargılarından kaç tanesi yanlıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

7. Doymaz oldu yürek hasret-i yâre
Derd ile kalmışım şöyle âvâre
Bunu bildim ki yok gayrıdan çâre
Var ise sevdiğim sendedir sende

**Bu dizelerde aşağıdaki temalardan hangisine yö-
nelik bir ayrıntı yoktur?**

- A) Farkındalık
- B) Özlem
- C) Çaresizlik
- D) Hırs
- E) Aşk

8. Gülşende bülbülü zâr eden sensin
Düşmeni dost edip yâr eden sensin
Âlemleri yokdan var eden sensin
Sen yaratdın yine sen yardım eyle

**Bu dizeler aşağıdaki nazım türlerinin hangisine
ait olabilir?**

- A) Naat B) Deme C) Tevhit
D) İlahi E) Nefes

9. Taptuk'un tapısında kul olduk kapısında
---- miskin çiğ idi piştik elhamdülillah

**Şairin adının geçtiği son beyitten alınan bu dize-
ler içerik ve ölçü özelliği düşünüldüğünde boş-
lukla gösterilen yere aşağıdakilerin hangisi geti-
rilmelidir?**

- A) Nesimi B) Yunus
C) Koroğlu D) Karacaoğlan
E) Hüdayi

10. Türkistan'da başlayan İslami aydınlanma onun
rehberliğinde Anadolu'ya sıçradı. Anadolu'ya Hacı
Bektaş-ı Veli geldi. Daha sonra onun yolunda birçok
gönül eri, dil ustası daha yetişti. Sadece Türkistan'da
değil tüm Türkî bölgelerde bu yol ilerledi. Yunus
Emre bu yolda ustalıkla yürüdü. Hacı Bayramı-ı Veli
bu davayı güttü. Nesimi ve niceleri millete rehberlik
etti. ---- tıpkı bir deniz feneri gibi hem halka hem ken-
disi gibi sanatkârlara yön verdi.

**Bu metinde boşlukla gösterilen yere aşağıdakile-
rin hangisi getirilmelidir?**

- A) Ahmet Yesevi
B) Kaşgarlı Mahmut
C) Edip Ahmet
D) Ali Şir Nevai
E) Yusuf Has Hacı

11. Ey derdime dermanım
Kurban yoluna canım
Nem var dahi sultanım
Lûtf eyle inâyet kıl

Bu dörtlük aşağıdaki nazım türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Naat B) Nutuk C) Münacaat
D) Tevhit E) Deme

12. İmandan ayırma bizi Râhîm
Yine senden yana döndür râhım
Kurban ediyorken oğlun İbrahim
İsmail'e bir koç indiren Allah

Bu dizelerle ilgili olarak,

- I. Dinî duyarlıkla yazılmış bir şiirden alınmıştır.
II. Ek hâlinde redif vardır.
III. Münacaat örneğidir.
IV. Telmihe yer verilmiştir.
V. Âşık edebiyatı ürünüdür.

belirlemelerinden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

13. Canım kurban olsun senin yoluna
Adı güzel kendi güzel Muhammed
Gel şefaath eyle kemter kuluna
Adı güzel kendi güzel Muhammed

Bu dörtlük aşağıdaki nazım türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Naat B) Nutuk C) Münacaat
D) Tevhit E) Deme

14. -lak mimarım oldu, kuruldu bina
El ayak, parmaklar yapıldı tamam
Dokuz ay dokuz gün olunca hitam
Vakt erişti, bu cihana yetiştim

Bu dörtlük aşağıdaki nazım türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Naat B) Nutuk C) Münacaat
D) Deme E) Devriye

15. Hiç kimseye hor bakma
İncitme gönül yıkma
Sen nefisine yan çıkma
Mevla görelim neyler
Neylerse güzel eyler

Aşağıdakilerden hangisi Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın "Tevfizname" şiirinden alınan bu dizelerin belirleyici ifadelerinden biri olamaz?

- A) Hikemî söyleyiş
B) Dinî lirizm
C) 7'li hece ölçüsü
D) İlahi nazım türü
E) Nefis terbiyesi

16. **Hiç kimseye hor bakma**

İncitme gönül yıkma
Sen nefisine yan çıkma
Mevla görelim neyler
Neylerse güzel eyler

Bu dizelerde altı çizili ifadeyle vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Öznellik B) Özgünlük
C) Tarafsızlık D) Kıskançlık
E) Alçak gönüllülük

17. **Cana cefa ya kıl vefa**

Kahrın da hoş lütfun da hoş
Ya dert gönder yahut derman
Kahrın da hoş lütfun da hoş

Hoştur bana senden gelen
Ya hil'at ü yahut kefen
Ya taze gül yahut diken
Kahrın da hoş lütfun da hoş

(hil'at: Ödül olarak giydirilen kaftan.)

Bu dizeler aşağıdaki nazım türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) İlahi B) Deme C) Nutuk
D) Şathiye E) Devriye

18. **Cana cefa ya kıl vefa**

Kahrın da hoş lütfun da hoş
Ya dert gönder yahut derman
Kahrın da hoş lütfun da hoş

Hoştur bana senden gelen
Ya hil'at ü yahut kefen
Ya taze gül yahut diken
Kahrın da hoş lütfun da hoş

(hil'at: Ödül olarak giydirilen kaftan.)

Verilen dizelerle ilgili olarak;

- I. Kullanılan söz sanatı,
II. Uyak düzeni,
III. Uyak türü,
IV. Ölçü,
V. Redif

maddelerinden hangileri her iki dördlük için de ortaktır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

19. Bahar gördüm yaz gördüm
Güzel gördüm naz gördüm
Her tarafı dolaştım
Senin gibi az gördüm

Bu dizelerle ilgili olarak,

- I. aaba şeklinde uyaklanmıştır.
II. Sözcük hâlinde redif vardır.
III. 7'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
IV. Kesik mâni örneğidir.
V. Asıl anlatılmak istenen ilk iki dizede verilmiştir.

belirlemelerinden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

20. Çanakkale içinde vurdular beni
Ölmeden mezara koydular beni
Ah gençliğim eyvah

Çanakkale içinde aynalı çarşı
Ana ben gidiyom düşmana karşı
Ah gençliğim eyvah

Çanakkale üstünü duman bürüdü
On üçüncü fırka harbe yürüdü
Ah gençliğim eyvah

Çanakkale içinde toplar kuruldu
Vay bizim uşaklar orda vuruldu
Ah gençliğim eyvah
(...)

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nazım birimi bentlerle oluşturulmuş bir türkü örneğidir.
- B) Kavuştak bölümü tek dizeden oluşmaktadır.
- C) Tarihî bir gerçeklik ele alınmıştır.
- D) Yöresel söyleyişlere yer verilmiştir.
- E) Sözcüklerin çağrışım gücünden yararlanılmıştır.

21. Ağlarım çağlar gibi
Derdim var dağlar gibi
Ciğerden yaralıyım
Gülerim sağlar gibi
Her gelen bir gül ister
Sahipsiz bağlar gibi

Bu dizeler aşağıdaki mâni türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Kesik mâni
- B) Cinaslı mâni
- C) Artık mâni
- D) Karşılıklı mâni
- E) Deyiş

22. Söğüdün yaprağı narindir narin
İçerim yanıyor dışarım serin
Zeynep'i bu hafta ettiler gelin

Zeynebim Zeynebim anlı Zeynebim
Üç köyün içinde şanlı Zeynebim

Zeynep bu güzellik var mı soyunda
Elvan elvan güller kokar koynunda
Arife gününde bayram ayında

Zeynebim Zeynebim anlı Zeynebim
Üç köyün içinde şanlı Zeynebim
(...)

Bu dizeler aşağıdaki nazım şekillerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Türkü
- B) Mâni
- C) Koşma
- D) Koşuk
- E) Sagu

23. Ah o beni o beni
Kâkül örtmüş o beni
Ben yârimi unutmam
Unutsa da o beni

Bu dizeler aşağıdaki nazım şekillerinden hangisinden alınmış olabilir?

- A) Türkü
- B) Mâni
- C) Koşma
- D) Koşuk
- E) Sagu

24. ----, ezgilerine göre usulsüzler ve usullüler olmak üzere ikiye ayrılır. Usulsüzlerin “divan, bozlak, koşma, hoyrat, kayabaşı, Çukurova” gibi çeşitleri vardır. Bunların hepsi de uzun havalardır. Usullüler, genellikle oyun havalardır. Bunlara Konya’da “oturak”, Urfa’da “kırık” adı verilir.

Bu parçanın başına aşağıdakilerin hangisi getirilmelidir?

- A) Semai B) Mâni C) Koşma
D) Koşuk E) Türkü

25. İki kişinin karşılıklı olarak söyledikleri mânilere ---- adı verilir. Birinci dizesinin hece sayısı yediden az olan mânilere de ---- veya ayaklı mani denir.

Bu cümlelerde boşluklarla gösterilen yerlere aşağıdakilerin hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) cinaslı mâni – deyiş
B) deyiş – kesik mâni
C) karşılıklı mâni – düz mâni
D) artık mâni – yedekli mâni
E) cinaslı mâni – deyiş

26. Türkü, yapı ve sözleri bakımından iki bölümden oluşur: Birinci bölüm türkünün asıl sözlerinin bulunduğu bölüme ---- adı verilir. İkinci bölüm ise her birimin sonunda yinelenen sözlerden oluşur. Bu bölüme türkülerde ---- ya da ---- denir.

Bu cümledeki boşluklara,

- I. beyit
II. bent
III. bağlama
IV. nakarat
V. kavuştak

terimlerinden hangileri getirilemez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

27. • Bayırda harmanım var
Sultandan fermanın var
Yiğit isen gel bana
Derdine dermanım var
- Bayırda harman olmaz
Sultandan ferman olmaz
Ben her yere gelemem
Her yerde derman olmaz

Verilen dizeler aşağıdaki mâni türlerinin hangisine örnek oluşturmaktadır?

- A) Kesik mâni B) Cinaslı mâni
C) Artık mâni D) Yedekli mâni
E) Deyiş

28. İstanbul'un ünlü mânicilerinden Perişan Halil mezbahaya götürdüğü dana ile Haliç üzerindeki köprüden geçerken dana bir çocuğa boynuz vurur. Olay üzerine kalabalığın feryatlarla, bağırımlarla başına toplandığını gören Halil, elini kulağına atar ve işi bastır-
mak için en gür sesiyle ve makamla o anda şu mâniyi doğaçlama söyler:

Adam aman...

Bu dana

Vurdu dana subyana

Boynuzları budana

Çıktı artık gözümden

Sizin olsun bu dana

Bu metinden hareketle,

- I. Söylenen mâninin yazılı bir metni yoktur.
- II. Perişan Halil cinaslı mâni söylemiştir.
- III. Mâni ezgili bir şekilde dile getirilmiştir.
- IV. Toplumdaki herkesin şiire ilgisi vardır.
- V. "Adam aman" mânilerde kullanılan kalıp bir ifadedir.

yargılarından hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve IV C) Yalnız IV
D) III ve IV E) IV ve V

29. Gözlerin mavi mine
Vuruldu perçemine
Aşkın beni çevirdi
Aslı'nın Kerem'ine

Bu dizeler için aşağıdaki belirlemelerden hangisi söylenemez?

- A) Düz mâni örneğidir.
- B) "aaba" şeklinde uyaklanmıştır.
- C) Cinaslı uyak vardır.
- D) Aşk teması işlenmiştir.
- E) Telmih sanatına yer verilmiştir.

30. İki turnam gelmiş, yolda yorulmuş,
Şahin vurmuş, kanatları kırılmış,
O da benim gibi yârdan ayrılmış.
Turnalar turnalar telli turnalar,
Benden yâre selam eylen turnalar.

Turnamın kanadı bir karış telden,
Çekerim ayrılık ne gelir elden,
Garip bülbül gibi ayrıldım gülden.
Turnalar turnalar telli turnalar,
Benden yâre selam eylen turnalar.

Bu türküde aşağıdaki sanatlardan hangisine örnek yoktur?

- A) İstiare B) Teşhis C) Tenasüp
D) Teşbih E) Tevriye

31. Köprüye varınca köprü yıkıldı
Üç yüz atlı birden suya döküldü
Nice yiğitlerin beli büküldü

Nettin Kızılırmak allı gelini
Gelini gelini benim yârimi

Elinin kınası soldu mu ola
Gözünün sürmesi soldu mu ola
Evde kaynatası duydu mu ola

Nettin Kızılırmak allı gelini
Gelini gelini benim yârimi

Bu türkü konusuna göre aşağıdaki şiir türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Ağıt B) Güzelleme C) Taşlama
D) Satirik E) Dramatik

32. Çarşamba'yı sel aldı
Bir yar sevdim el aldı
Keşke sevmez olaydım
Elim koynumda kaldı

Ah ne imiş ne imiş
Kaderim böyle imiş
Gizli sevda çekmesi
Ateşten gömlek imiş

Çarşamba yollarında
Kelepçe kollarımda
Allah canımı alsın
O yârin kollarında

Ah ne imiş ne imiş
Kaderim böyle imiş
Gizli sevda çekmesi
Ateşten gömlek imiş

Verilen türkü metninden hareketle,

- I. Bentler ve kavuştaklar mâni şeklindedir.
- II. Kavuştak bölümünde benzetmeye başvurulmuştur.
- III. I. bentte kinaye yapılmıştır.
- IV. Tüm birimler aaba şeklinde uyaklanmıştır.
- V. Bentlerde yarım uyak kavuştaklarda ise cinaslı uyak vardır.

belirlemelerinden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

33. Türküler ezgilerine göre usullü ve usulsüz olmak üzere ikiye ayrılır. Usulsüz türküler belli bir ezgiye bağlı olmayan uzun hava şeklindeki türkülerdir.

Aşağıdakilerden hangisi uzun hava şeklinde genel bir ad taşıyan bu türkülere örnek oluşturmaz?

- A) Hoyrat B) Bozlak C) Kayabaşı
D) Maya E) Horon

34. Yar sana
Çağlar sular yar sana
Gam çekme deli gönül
Bulunmaz mı yar sana
Çünkü Ferhâd'ım dersin
Şu dağları yarsana

Bu dizelerde,

- I. Teşhis
- II. Tevriye
- III. Telmih
- IV. Cinas
- V. Tezat

sanatlarından hangileri yoktur?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

35. Eyerleyip Kıratıma binmeden
Alayları bölük bölük bölmeden
Bolu şehri ateşlere yanmadan
Göndersin Ayvaz'ı göresim geldi

Bu dizelerdeki altı çizili ifadelerden hareketle verilen dördlük aşağıdaki şairlerin hangisine ait olabilir?

- A) Dadaloğlu
B) Erzurumlu Emrah
C) Dertli
D) Seyrani
E) Köroğlu

36. Düşman geldi tabur tabur dizildi
Alımıza kara yazı yazıldı.
Tüfek icat oldu mertlik bozuldu
Eğri kılıç kında paslanmalıdır.

Bu dördlük aşağıdaki nazım türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Güzelleme
B) Koçaklama
C) Taşlama
D) Ağıt
E) Nefes

37. Abdest alsan aldın demez
Namaz kılsan kıldın demez
Kadı gibi haram yemez
Şeytan bunun neresinde

Dertli'den alınan dördlük aşağıdaki nazım türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Güzelleme
B) Koçaklama
C) Taşlama
D) Ağıt
E) Nefes

38. Yatsı vakti geldi bir kazâ
Kıpladı cihanı ün ile sadâ
Müstahak olmasa yakmazdı Hudâ
Yandı viran oldu güzel Mudurnu

Kol kol dört yanımız ateş bağladı
Ehl-i İslâm onu görüp ağladı
İki saat içre yandı sağladı
Yandı viran oldu güzel Mudurnu
(...)

Verilen dördlükler içerik ve şekil özellikleri düşünüldüğünde aşağıdaki nazım şekillerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Koşma
B) Semai
C) Varsağı
D) Destan
E) İlahi

39. Mikdarı bilinmez oldu irfanın
Budur nişanesi âhir zamanın
Evvel sürdüğümüz dem ü devranın
Şimdi zerresini göremez olduk

Bu dördlük aşağıdaki nazım türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Koçaklama
B) Ağıt
C) Güzelleme
D) Taşlama
E) Hikmet

40. **Tutam yâr elinden tutam**

Çıkam dağlara dağlara
Olam bir yaralı bülbül
İnem bağlara bağlara

Bu dördlük aşağıdaki nazım şekillerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Semai B) Varsağı C) Destan
D) Koşma E) Sagu

41. (I) Divan edebiyatında, tuyuğ ve şarkı dışındaki bütün nazım şekil ve türleri Fars edebiyatından ya da Fars edebiyatı aracılığıyla Arap edebiyatından alınmıştır. (II) Kelime ve kelime grupları yönünden Arapça ve Farsçadan oldukça çok etkilenmiştir. (III) Süslü, sanatlı ve ağır bir dil kullanmışlardır. (IV) Redif ve kafiye önem verilmiştir. (V) Kulak için kafiye önem verilmiş, tam ve zengin kafiye kullanılmıştır.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinde divan edebiyatıyla ilgili bir bilgi yanlışlığı söz konusudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

42. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi divan edebiyatı şiiri için söylenemez?**

- A) Kasideler ve mesneviler dışında şiirlerin belli bir adı yoktur.
B) Şiirin sonunda şairin mahlası geçer.
C) Nazım şekil ve türleri kesin sınırlarla birbirinden ayrılmıştır.
D) Parça güzelliğine değil bütün güzelliğine önem verilir.
E) Genellikle aşk, sevgili, ölüm, ıstırap, şarap, övgü ve din gibi konular en çok işlenmiştir.

43. I. Duygu ve düşünceler, kalıplaşmış mazmunlarla anlatılır.
II. Sanat için sanat hâkimdir.
III. Anlam da söyleyiş de son derece önemlidir.
IV. Söz sanatları bolca kullanılmıştır.
V. Nazım birimi genellikle bent, ölçü aruz ölçüsüdür.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde divan şiiri ile ilgili bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

44. Gazelin ilk beytine ----, son beytine, ----, en güzel beytine ise ---- adı verilir.

Bu cümlede boşluklarla gösterilen yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) matla – makta – beytülgazel
B) makta – matla – taç beyit
C) mahlas – matla – şah beyit
D) makta – taç beyit – tegazzül
E) matla – hüsnimatla – tahmis

45. Gazeller konularına göre de çeşitli isimlerle tanımlanır. Aşka ilişkin acı, mutluluk gibi içli duyguların dile getirildiği gazeller ----; yaşama boş verme, yaşamdan zevk alma gibi konularda yazılanlara ----, kadından bahsedilen gazeller ----, öğretici konuları öğüt verici biçimde işleyenlere ---- denir.

Bu metinde boş bırakılan yerlere,

- I. âşıkane
- II. hakimane
- III. şuhâne
- IV. rindane

terimlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) II – III – IV – I B) I – IV – III – II
C) IV – III – I – II D) III – I – IV – II
E) III – II – I – IV

46. **Aşağıdaki dizelerin hangisi bir gazelin matla beytinden alınmıştır?**

- A) Ney-i bezm-i gamem ey ah ne bulsan yele ver
Oda yanmış kuru cismimde hevedan gayrı
- B) Ne yanar kimse mana âteş-i dilden özge
Ne açar kimse kapım bâd-ı sabâdan gayrı
- C) Hâsılım yok ser-i kuyunda beladan gayrı
Garazım yok, reh-i aşkında fenadan gayrı
- D) Bozma ey mevc gözüm yaşı habâbı ki bu seyl
Komadı hiç imaret bu binâdan gayrı
- E) Bezm-i aşk içre Fuzûlî nice âh eylemeyem
Ne temettu' bulunur bende sadâdan gayrı

47. I. Kadı Burhanettin – tuyuğ
II. Nefi – kaside
III. Nedim – şarkı
IV. Bağdatlı Ruhi – mesnevi
V. Ömer Hayyam – rübai

Numaralanmış şair – nazım şekli eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

48. İyi bir medrese eğitimi gören sanatçı, şairliğe erken yaşlarda başladı. Edebiyatımızda övgü ve yergi şairi olarak bilinmektedir. Övgü dendiğinde onun fahriyeciliğini, kendi sanatını övmeye düşkünlüğünü de unutmamak gerekir. Çünkü sanatçı, fahriyelerinde kendisini İran'ın meşhur şairleriyle kıyaslamakta ve sanat gücünün onlardan çok daha üstün olduğunu dile getirmektedir. Kelimeleri kullanmakta oldukça başarılı olan sanatçı, kendinden emin ve güçlü bir üsluba sahiptir. Şair, bu özellikleri dolayısıyla bir kaside şairi olarak Türk edebiyatındaki haklı yerini almıştır. Şiirlerinde dili başarıyla kullanan şair, kasidelerinde Arapça-Farsça kelimelere ve tamlamalara çok yer verdi. Sanatçının Türkçe Divan, Farsça Divan ve hicviyelerinin yer aldığı Siham-ı Kaza belli başlı eserleridir.

Bu metinde tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nefî B) Nesimî C) Fuzulî
D) Bakî E) Şeyhî

49. XVIII. yüzyılın en güçlü şairlerindendir. Asıl adı Ahmet'tir. Daha çok gazel ve şarkılarıyla tanınan sanatçı, aşk ve sevgili gibi konuları işledi. Anlattığı sevgililer, maddi varlıkları hissedilen güzellerdi. Aşk sürekli ve ciddi olmaktan çok geçici bir eğlence olarak gördü. Onun şiirlerinde zevk, neşe ve coşkunluk vardı. Üzüntüye, kedere, acıya yer yoktu. Sanatçının önemli özelliklerinden biri de yaşadığı devrin özelliklerini şiire yansıtmasıydı. Şiirlerinde o devrin İstanbul'unu bütün güzellikleriyle, canlılığıyla ve olaylarıyla anlatmıştır. Sanatçının en tanınmış eseri Divan'dır.

Bu metinde tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nefî B) Nedim C) Fuzulî
D) Bakî E) Şeyhî

50. Ukde-i ser-rişte-i râz-ı nihânîdür sözüm
Silk-i tesbîh-i dür-i seb'a'l-mesânîdür sözüm
"Benim sözüm, gizlilik sırlarının ipucunun düğümüdür. Sözüm ise Fatıha suresinin incilerinin dizildiği tespihin ipidir."

Bir güherdür kim nazîrin görmemişdür rûzgâr
Rûzgâra âlem-i gayb armağanıdır sözüm
"Benim sözüm âlemin bir benzerini daha görmediği bir cevherdir. Sözüm, bu zamana gayp âleminden getirdiğim bir armağandır."

Binde bir ma'nâyı nazm itmeme yine bir lafz ise
Yoklasan mecmû'a-ı râz-ı nihânîdür sözüm
"Sözlerim sadece basit bir sözden ibaret olsaydı, mananın binde birini bile nazm etmezdim. Dikkatlice bakarsan, benim sözüm gizlilik (ilahî) sırlarının toplandığı bir mecmua gibidir."

Bir kasideden alınan bu beyitler kasidenin bölümlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Girizgâh B) Fahriye C) Methiye
D) Nesib – teşbib E) Tegazzül

Cevap Anahtarı

1. B	25. B	49. B
2. C	26. B	50. B
3. B	27. E	
4. D	28. C	
5. D	29. C	
6. A	30. E	
7. D	31. A	
8. D	32. E	
9. B	33. E	
10. A	34. C	
11. C	35. E	
12. C	36. B	
13. A	37. C	
14. E	38. D	
15. D	39. D	
16. C	40. A	
17. A	41. E	
18. B	42. D	
19. E	43. E	
20. E	44. A	
21. C	45. B	
22. A	46. C	
23. B	47. D	
24. E	48. A	